

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei
Aan de Staatssecretaris Herstel Groningen

Auteur

TER BESLISSING

Datum

26 februari 2025

Kenmerk

KGG / 97355062

nota

Voorlopige voorziening transparantie- en
controleverplichtingen Akkoord op Hoofdlijnen

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

Aanleiding

Op 19 november jl. hebben Shell Nederland B.V. (Shell) en ExxonMobil Holding Company Holland LLC (ExxonMobil) het scheidsgerecht in de arbitrage over het Akkoord op Hoofdlijnen (AoH) gevraagd om voorlopige voorzieningen te treffen. Dit verzoek zag op de verantwoordingsverplichtingen uit art. 5.11, 5.13 en 5.14 AoH. Op 24 februari jl. heeft het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI) het vonnis (gedateerd 20 februari jl.) met de partijen gedeeld. In dit vonnis heeft het scheidsgerecht een aantal van de verzoeken van Shell en ExxonMobil toegewezen. Partijen hebben afgesproken dat de staat eerst het vonnis openbaar zal maken door dit als bijlage bij een Kamerbrief naar de Tweede Kamer te sturen. Op korte termijn dient de Kamer derhalve geïnformeerd te worden over dit vonnis.

Geadviseerd besluit

- U wordt beiden geadviseerd akkoord te gaan met het verzenden van de Kamerbrief.

Kernpunten

Duiding vonnis

- De belangrijkste geschilpunten in de voorlopige voorzieningenprocedure waren:
 - i. Shell en ExxonMobil menen dat de opgelegde heffingen inzake fysieke schade, waardedaling en immateriële schade in strijd met het AoH onvoldoende transparant en inzichtelijk zijn en hebben veertien aanvullende informatieverzoeken gedaan;
 - ii. Shell en ExxonMobil menen dat een andere accountant dan de ADR moet worden aangesteld en dat deze een nadere controle

- moet uitvoeren op de uitgaven voor schade en versterken en dat overleg moet plaatsvinden tussen partijen over de inhoud van deze controle;
- iii. Shell en ExxonMobil willen overleg over de inhoud van de periodieke rapportages van het Instituut Mijnbouwschade (IMG).
 - Op 24 februari jl. heeft het scheidsgerecht zijn vonnis met de partijen gedeeld. Het scheidsgerecht oordeelt dat:
 - i. negen informatieverzoeken (deels) kunnen worden toegewezen; deze informatie moet worden verstrekt aan NAM, binnen drie maanden na de datum van het vonnis (voor de reeds opgelegde heffingen) of per de dagtekening van de heffingen (voor nog op te leggen heffingen);
 - ii. de staat er terecht van is uitgegaan dat de ADR mocht worden aangesteld om de controles op de uitgaven van de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie uit te voeren;
 - iii. de staat binnen zes weken na de datum van het vonnis in overleg moet treden met Shell en ExxonMobil over de reikwijdte van de door de ADR uit te voeren controle en een concreet voorstel moet doen voor deze controle;
 - iv. de staat binnen zes weken na de datum van het vonnis in overleg moet treden met Shell en ExxonMobil over de inhoud van de periodieke rapportages van het IMG aan NAM.
 - De uitvoering van dit vonnis vraagt veel capaciteit van met name BZK en het IMG. Zowel op de korte termijn om de informatie boven tafel te krijgen, als ook in de toekomst om de heffingen op basis van extra informatie op te stellen.
 - De eerste stap is het uitzoeken welke informatie we kunnen aanleveren en het maken van een analyse of de informatie gedeeld kan worden zonder privacyrisico's voor de inwoners van Groningen en Noord-Drenthe. We zijn tegelijkertijd met de Landsadvocaat (LA), het IMG en de ADR in overleg om de werkzaamheden die hieruit volgen in kaart te brengen en zo snel mogelijk in gang te zetten.
 - Het scheidsgerecht heeft ruimte gelaten aan de staat om aan te geven dat bepaalde informatie niet beschikbaar is of kan worden gemaakt en het scheidsgerecht in zoverre om aanpassing van het vonnis te vragen. Naar alle waarschijnlijkheid zullen we ook daadwerkelijk om wijziging moeten vragen vanwege het ontbreken van specifieke informatie in de systemen van het IMG.
 - Het is verder van belang om in kaart te brengen hoe de uitspraak van de voorlopige voorziening ook andere dossiers raakt, zoals passende zekerheden en lopende bezwaar-/beroepszaken. Hiervoor lopen aanvullende gesprekken tussen KGG, BZK en de LA.

Kamerbrief

- De Kamerbrief beperkt zich tot de hoofdlijnen, omdat het wenselijk is om deze op korte termijn te delen en het in verband met de procespositie van de staat onwenselijk is om gedetailleerd op de gevolgen van deze uitspraak in te gaan.
- De arbitrageprocedure is vertrouwelijk. We hebben in 2018 in het AoH al afgesproken dat de staat een vonnis openbaar kan maken, behoudens bedrijfsvertrouwelijke informatie.

- In de Kamerbrief licht u toe wat het vonnis inhoudt.
- U benadrukt in de Kamerbrief dat dit vonnis geen gevolgen heeft voor de inwoners uit Groningen en Noord-Drenthe met aardbevingsschade. Het kabinet blijft zich committeren aan een milde, makkelijke en menselijke aanpak van de schadeafhandeling en versterkingsopgave.

Toelichting

De voorlopige voorzieningen

- De voorlopige voorzieningenprocedure is een procedure binnen de bij het Nederlands Arbitrage Instituut lopende arbitrage van Shell en ExxonMobil tegen de staat over het AoH, het Interim Akkoord en het Norg Akkoord tussen Shell, ExxonMobil en de staat over, kort gezegd, de afbouw en beëindiging van de winning uit het Groningengasveld.
- Het scheidsgerecht volgt de staat niet in zijn standpunt dat de voorlopige voorzieningen reeds op processuele gronden (bij gebrek aan een voldoende spoedeisend belang) moeten worden afgewezen. De belangen voor ExxonMobil en Shell om nu over bepaalde informatie te beschikken wegen zwaarder dan het belang van de staat om de informatie niet te delen.

De toegewezen informatieverzoeken

Wat betreft de Heffingen Fysieke schade is de staat geboden de volgende informatie aanvullend aan NAM te leveren:

- Afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend te rapporteren over het aantal eerdere schades dat door het IMG of de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) is behandeld;
- Afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend te rapporteren over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen danwel of de schadevergoeding mede de vergoeding van zettingsschade omvat;
- Afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend te rapporteren of daadwerkelijk causaliteitsonderzoek conform artikel 6:177a Burgerlijk Wetboek heeft plaatsgevonden en is gedocumenteerd;
- Over het totaalbedrag aan fysieke schadevergoeding dat is toegekend buiten de trillingscontour vanwege de mijnbouwactiviteiten uit de gasopslag Norg en het aantal besluiten waarbij dat is gebeurd.

Voor de eerste drie punten geldt dat deze geanonimiseerd worden op postcode 4-niveau, waardoor deze informatie niet terug te leiden is naar individuele woningen. Dit is nu ook de praktijk (voor andere, aangeleverde informatie). Als per postcode 4-gebied voor minder dan 5 panden een vergoeding is toegekend en informatie moet worden verstrekt, kan de data van het betreffende postcodegebied worden samengevoegd met de data van het naastgelegen postcode 4-gebied of de naastgelegen postcode 4-gebieden tot er in het gebied voor minimaal 5 panden informatie wordt verstrekt. Tot heden gebeurde dat bij minder dan 25 panden.

Wat betreft de Heffingen Waardedaling is de staat geboden de volgende informatie aanvullend aan NAM te leveren:

- Het bedrag dat is uitgekeerd aan schadevergoeding voor waardedaling van *onverkochte* woningen;
- Per postcode-4 gebied aan te geven (i) het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van de gemiddelde WOZ-waarde in het postcode 4-gebied op de relevante peildatum, (ii) de gemiddelde WOZ-waarde van die woningen op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het heffingsjaar en (iii) het gemiddeld percentage waardedaling van die woningen op basis van de WOZ-waarde op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het heffingsjaar;
- De leveringsdata en het percentage waardedaling op die datum van ieder van de in de bijlage bij de heffingen opgenomen verkochte woningen. Ook deze informatie wordt per postcode-4 gebied geclusterd.

Wat betreft de Heffingen Immateriële schade is de staat geboden de volgende informatie aanvullend aan NAM te leveren:

- Bij hoeveel van de toegekende vergoedingen voor immateriële schade er wel en niet sprake is van ten minste twee fysieke schademeldingen;
- Het aantal positieve besluiten dat is gebaseerd op fysieke schade waarbij daadwerkelijk causaliteitsonderzoek heeft plaatsgevonden, het ten aanzien van die positieve besluiten uitgekeerde totaalbedrag en het aantal van die positieve besluiten waarbij het causaliteitsonderzoek is gedocumenteerd.

De andere verzoeken om informatie van Shell en ExxonMobil zijn afgewezen.

Informatie die niet openbaar mag worden

[Redacted content]